

Amics de la Sardana

de l'Agrupació Excursionista Atalaia

VILANOVA I LA GELTRU ✱ FEBRER DEL 1970

Ricard Viladesau, solista de tenora

Si Ricard Viladesau hagués nascut a Redbank, New Orleans o Louisville —com Count Basie, Louis Armstrong o Lionel Hampton— hauria estat músic de jazz, probablement saxofonista i, encara amb més precisió, saxo tenor, com Coleman Hawkins, Ben Webster, Lester Young o Stan Getz.

I no poso pas aquests noms per pur caprici. Els escric perquè Viladesau és un músic típicament racial, amarat de sentors de mar, de flaires de pins i d'alzines sureres. Els poso també perquè les seves condicions físiques, la seva agudíssima sensibilitat i la seva intuïció, esperonades per un ambient favorable, haurien fet d'ell un instrument de jazz de primer ordre.

Però nosaltres hem tingut la sort que Viladesau vingués al món al Baix Empordà —a Calonge, l'any 1918— i la seva formació hagi estat sardanista de cap a peus. Per això ell escollí la tenora, aquest instrument de so pastós, esperitat o enyoradís, però plé de força expressiva, que sols han pogut dominar uns quants solistes privilegiats. I Viladesau pertany a aquesta nissaga, on s'inclouen els noms d'Albert Martí, el vell Bigas, Ferran Rigau, Ramon Rossell, Josep Coll, Lluís Cotxo, Joan Llobet i alguns altres, molt pocs.

Ell no sols forma part del reduït capítol dels més admirats "virtuosos" de la tenora, sinó que, per raons que mai no

arribarem a esbrinar prou, ha assolit un grau d'afinament introbable, una dicció única, una sonoritat que no té ni ha tingut potser mai igualadors a casa nostra.

La tenora de Viladesau ens ha descrit amb el seu accent suggeridor i exultant ensems les pàgines de filiació simfònica degudes als grans mestres de la cobla i també les sorprenents acrobàcies sonores que s'inclouen en els típics "obligats" de la sardana d'aplec.

Si pel damunt de tot admiro Viladesau per la seva forta sensibilitat, que l'identifica amb l'obra executada i ens la dona en la seva justa mesura, també valoro la potència del seu "fiato", la seva gran capacitat pulmonar, el seu domini de la tenora en tots els registres, fins les notes més altes, prodigioses, gairabé insospitades.

Format musicalment amb Josep Mercader (solfeig), Josep Gumà (violí) i Rafael Colom i Josep Coll (tenora), Ricard Viladesau ha tingut per mestre primordial aquella capacitat intuïtiva, aquella dosi d'energia interior que glateix en la seva sang.

Ha estat membre de les cobles "La Principal" de Calonge, "Els Guixols" de Sant Feliu, "Antiga Principal" de La Bisbal, "La Principal" de Palafrugell, "L'As" d'Anglès, "Caravana" de Torroella de Montgrí, i finalment, per espai de vint anys, "La Principal" de La Bisbal, on les excel-

cituds del seu art han tingut el basament sonor d'una de les millores cobles de tota la història de la sardana, de qualitat sols equiparable a aquella altra formació llegendària que fou "La Principal" de Perelada.

Al marge de la seva tasca d'instrumentista, Viladesau és un excel·lent compositor de sardanes. Es tracta d'obres espontànies, desimboltes, de vegades arriscadíssimes, fidel reflexe del seu esperit, però molt ben tocades amb un lleu tret de lirisme.

Personalment m'han complagut moltíssim les seves sardanes "Festeig", "Flors a la Moreneta", "Perdó", "Hermínia", "Mar de Tossa", "La sardana de Llafranc", "Selva i Empordà", "Port de Llançà", "Idíl·lica", etc., tot i que reconec l'innegable mèrit de les seves composicions per a lluitament dels instrumentistes: "El foc de Calonge" (fiscorn), "Pic, repic i repicó" (trompeta fiscorn), "Sa roncadora" (tenora), "Sal i pebre" (tenora i fiscorn), "A en Ramon Rosell" (tenora) i "Aquell rossinyol" (tenora o també tible) on Viladesau encertà a compaginar l'aridesa d'una peça "obligada" amb la dosi de poesia pròpia d'una sardana de veritable alçària.

Les seves interpretacions de sardanes com "Davant la Verge", "A en Pau Casals", "Cavalleresca", "Remebrança", "Sol ixent", "Somni", "Sant Martí del Canigó", "L'hostal de la Peira", "La reina de les flors", "Serra amunt", "Pastoral", el poema simfònic "Puigsoliu", la "Dansa de fadrins", la suite "Impressions camperoles", etc., han esdevingut veritables testimonis antològics del més elevat grau de perfecció en un instrumentista de tenora i, per extensió, en un músic de cobla.

El "cas" Viladesau existeix, és una realitat. L'aparició d'una figura com la seva al nostre migradíssim panorama musical em sembla tan genial com aïllada, i estic convençut que, malauradament, la seva tasca incomparable no pot trobar continuadors. Penso que en aquests darrers temps —de gran trasbals al món de les nostres cobles— Viladesau hauria pogut dir-nos com Fages de Climent: "Jo sol amb mí, ben sol, tot sol amb mí mateix..."

Pel Carnaval d'enguany Ricard Viladesau abandona la cobla "La Principal" de La Bisbal, coincidint el seu comiat amb el dels notables instrumentistes Angel Pont (tible) Emili Poch (flabiol).

El seu allunyament de la cobla establirà una veritable fita dins la història de la sardana. D'ara en avant ens caldrà matisar: abans d'en Viladesau o bé, després d'en Viladesau, car tan gran ha estat la seva definitiva influència.

E. MOLERO I PUJOS

Premi de Periodisme
"Dia de la Sardana" 1968

DISCOGRAFIA

La discografia del mestre Ricard Viladesau, en la seva faceta de solista de tenora de la cobla "La Principal" de La Bisbal, es riquíssima i prou representativa per a donar-nos l'exacta mesura de la seva dimensió.

En l'aspecte d'instrumentista de tenora em plau recomenar la llarga sèrie de discos de 17 cm. presentada per la casa "Discophon", de gravació impecable, possiblement la millor que mai s'hagi fet amb una cobla. Aquests discos es troben aplegats —en part— en tres "long play" "stereo", que constitueixen una mostra definitiva en el gènere.

També em sembla molt interessant un altre "long play" "stereo" —de la casa "Discophon"— on "La Principal" de La Bisbal, amb el seu tenora solista Ricard Viladesau interpreta música simfònica per a cobla.

Existeixen bones mostres presentades per "Alhambra", "Telefunken" i "Regal".

En la seva faceta de compositor la casa "Vergara" li dedicà un disc de 17 cm., emperò la interpretació —cobla "Laietana"— sembla molt deficient. D'altra banda "Discophon" dedicà també un disc de 17 cm. a quatre sardanes del mestre Viladesau.

BIBLIOGRAFIA

ALBERT, Lluís.— article publicat a "Destino" (13.6.64).

MOSEN HIGINI ANGLES

A l'edat de 82 anys ha mort a Roma Mn. Angles, el qual, des de feia 22 anys, era President de l'Institut Pontifici de Música Sacra. Escriví molts llibres i articles sobre el tema musical, com a fruit de la seva total dedicació a la història de la cultura musical. Tenia escrita una missa formada totalment per fragments de cançons catalanes. Era membre de nombroses Acadèmies internacionals, de l'Institut d'Estudis Catalans, fundador, a Roma, de l'Institut espanyol de Musicologia. Era un de tants catalans que enllà de les fronteres honoren el seu país, demostrant, amb fets, que la catalanitat no sols no és enemiga de la universalitat sinó que n'és impulsora, perquè sols aquell qui estima de veritat la seva terra és capaç de sentir un amor conscient a totes les terres, a tots els homes de totes les terres.

AUDICIO DEL MES DE FEBRER

Tindrà lloc el dia 22, a les 12 del migdia, a la Plaça de la vila, a càrrec de la Cobla SITGETANA.

En el proper número la Tresoreria dels "Amics" donarà compte del Balanç econòmic de l'Entitat durant l'any 1969, així com del detall de les Audicions celebrades.

(Vé de la pàg. anterior)

CASAS, Joaquim.— article publicat a "Destino" (20.4.63) i a "Tele-estel" de la primera època ("Ricard Viladesau, el príncep de la tenora").

LLOBERAS, Pere.— "La Bisbal en la història i el record".

MARTORELL, Oriol.— "Viladesau", estudi biogràfic al disc "Vergara" 55.0.100 C.

PLA, Josep.— "Llagosta i pollastre". Biblioteca Selecta - 120.

SUREDA Prat, J.— article publicat a la revista "Usted", de Girona.

Diferents articles apareguts a:

VOLEM EL CATALA A L'ESCOLA

"Omnium Cultural", entitat promotoradora de la cultura catalana, ha recollit el prec dels Presidents de les Acadèmies de Barcelona (Ciències, Lletres, Història i Arqueologia) i ha adreçat una carta a l'Exm. Ministre d'Educació i Ciència demanant que la llengua catalana sigui inclosa en la nova Llei d'Ensenyament que ha d'ésser aprovada per les Corts Espanyoles dintre aquest any 1970, per a tots els graus, primari, segon ensenyament i universitari.

Actualment, de tota Catalunya, centenars d'associacions s'adhereixen a aquest escrit. Els noms d'aquestes associacions els podeu veure cada dia a la premsa de Barcelona. Hi ha tota mena d'associacions, culturals, esportives, folklòriques, artístiques, econòmiques, empreses fabrils particulars, etc.

El nom d'"AMICS DE LA SARDANA" de Vilanova ja ha aparegut entre elles, puix que ens adherirem a aquesta demanda tan justa i noble.

Es l'única manera que els nostres infants coneguin i estimin el nostre país i treballin per al seu envigorament. Sols així farem camí per tenir un poble culte i conscient.

"LA ACTUALIDAD CATALANA" (juny 1964).

GUIA MUSICAL, del Palau de la Música Catalana (número 3-4, temporada 68-69).

REVISTA TRAMUNTANA, (número 36, article "Viladesau, gran senyor de la tenora").

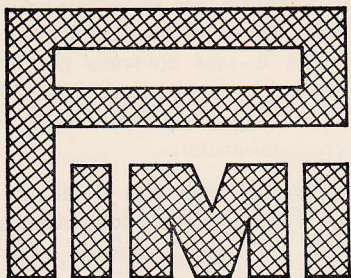
SETMANARI "RUBRICATA" article dedicat a Viladesau ("El último romántico")

Altres treballs donats a conèixer a la revista "PRESENCIA", Carnet del Sardanista, setmanaris "Prat", "Mataró", "Villanueva y Geltrú", diferents butlletins i programes d'aplecs.

President: Manuel Prats

Secretària: Marina Massó

XARCUTERIA

Mantegues
Fiambres
Embutits
Conserves
Licors

Pollastres a l'ast.

Especialitat en
pernils serrano de Jabugo

General Mola, 31 - Tel. 893 04 90 - Vilanova i la Geltrú

ELECTRODOMESTICS

Rbla. Caudillo, 75 - Tel. 893 05 96
VILANOVA I LA GELTRU

Carretera Igualada, n.º 38
VILAFRANCA DEL PENEDES